Programma 3: Economie

Het programma Economie omvat voor de gemeente Gulpen-Wittem de volgende taakvelden:

- Economische ontwikkeling
- Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- Economische promotie

Programma samenvatting

In dit programma stimuleren en faciliteren wij een evenwichtige economische structuur en kwalitatieve groei die bijdragen aan de welvaart van onze bewoners en de leefbaarheid in onze kernen. Bedrijvigheid, toerisme en vrijetijd vormen een belangrijke schakel. Dat doen we in het juiste perspectief: duurzaam en passend in het gebied.

We zetten onze gemeente als excellente bestemming op de toeristische kaart en verlenen daar waar mogelijk ondersteuning om de economische prestaties van bedrijven in Gulpen-Wittem te verbeteren. Hierbij is het van belang dat we de positieve waardes van toerisme versterken en de negatieve effecten van toerisme reduceren. Verder dienen nieuwe ontwikkelingen op toeristisch en recreatief vlak kwalitatief hoogwaardig en duurzaam inpasbaar te zijn binnen de kwaliteitsverbetering op basis van de Cittaslow-waarden. De kaders hiervan worden o.a. vormgegeven door onze gemeentelijke toeristische visie en door het internationale Cittaslow keurmerk met waarden gericht op het authentieke landschap, rust, ruimte, fijnschaligheid en aandacht voor duurzame en innovatieve initiatieven.

Op regionale en Zuid-Limburgse schaal wordt een optimale positionering van de Gulpen-Wittemse (vrijetijds-)economie nagestreefd. Dit krijgt vorm door tezamen met de 16 Zuid-Limburgse gemeenten projecten aan te pakken die voortvloeien uit de Visie Vrijetijdseconomie Bestemming Zuid Limburg 2030, maar ook middels samenwerkingsverbanden zoals de Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL). Hiervoor is een goede netwerkstructuur onontbeerlijk en werken we op regionale en Zuid-Limburgse schaal constructief samen om uitvoering te geven aan de grote opgaves in de (EU)regio.

We streven ernaar om signalen uit de markt tijdig op te vangen, met open oog aandacht te geven aan de behoeften van onze ondernemers en waar mogelijk de regeldruk te verlagen en procedures te stroomlijnen. Duurzame, kansrijke initiatieven ondersteunen we vanuit een positieve grondhouding.

Op een inclusieve wijze werken we mee aan het behoud van het mooie landschap voor alle partijen; zijnde inwoners, agrariërs en andere ondernemers, toeristen en recreanten, jonge mensen en senioren. Niet alleen voor nu, maar ook voor de toekomstige generaties.

Evenementen dragen bij aan het imago van Gulpen-Wittem als aantrekkelijke en ontspannende (vakantie)bestemming. Ze verbinden economie, cultuur, sport, toerisme en het sociaal domein en versterken daarmee de leefbaarheid. We streven naar een evenwichtig en passend aanbod, binnen duidelijke kaders en met oog voor de draagkracht van de gemeente.

Gulpen-Wittem heeft een groot buitengebied. Dit buitengebied kent verschillende gebruikers en heeft verschillende functies. De rode draad voor Gulpen-Wittem is het behoud van het landschap voor eenieder en dus ook voor de agrariërs die daar voor een belangrijke mate vorm aan geven. Het landschap speelt een onmiskenbare rol bij het vinden van oplossingen voor het vasthouden en afvoeren van water (klimaatadaptatie).

Landbouw en landschap zijn thema's waarbij hun invloed bijna altijd groter is dan de eigen gemeentegrens. Daarom is regionale en grensoverschrijdende afstemming en samenwerking van groot belang. In dit kader werken we samen met onze grensgemeenten en de provincies in het landschapspark Grenzeloos Bocageland. De doelstelling is het realiseren van een toekomst- en klimaatbestendig agrarisch landschap waarin we kunnen werken, wonen en recreëren. De opgaves die in het buitengebied liggen op gebied van wonen, natuur en klimaat zorgt ervoor dat binnen de landbouwsector gezocht wordt naar nieuwe verdienmodellen zoals bijvoorbeeld de biodiversiteitsmonitor, regeneratieve landbouw en de kansenkaart voor de agrariërs maar ook naar alternatieve teelten (vlas, hennep etc.) die passend zijn binnen het bocagelandschap. Daarnaast wordt de verworven informatie ingezet bij de ontwikkeling van het omgevingsplan.

Beleidskader

Kader
· Visie Vrijetijdseconomie: Bestemming Zuid-Limburg 2030
· Van groen hart tot groene long: Strategisch Actieplan Middengebied Zuid-Limburg 2019
· Toeristische visie gemeente Gulpen-Wittem: middenin het Heuvelland, maart 2016
· Agenda Zuid-Limburg 2024
· Structuur Visie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL) 2018
· Beleidsnota evenementen Gulpen-Wittem 2022 – 2025
· Kampeerbeleid 2011 en kampeerbeleid 2011 Aanvullende nota

Wat willen we bereiken?

Een intensieve samenwerking op de regionale agenda

Wat gaan we daarvoor doen?

Onderzoeken in hoeverre we op Zuid-Limburgse schaal spreiding van toerisme kunnen genereren middels gratis OV vervoer voor verblijfstoeristen

Afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie van de pilot Gast Vrij OV (zomer 2026) zal er wel/geen vervolg worden gegeven aan dit project.

Inzetten op het ontwikkelen, sturen en monitoren van bestemmingsmanagement middels datahub

Dataportaal Toerisme Limburg is in zomer 2026 live gegaan en zal nog verder uitgebreid worden met andere monitoren. In 2027 gaan we dan ook verder met de doorontwikkeling van dit Dataportaal, verdere optimalisatie en monitoring.

Verkennen van een regionale aanpak van kwalitatief toeristisch aanbod

In het Interreg-project Connect-2-Cycle werken we in een Nederlands-Duits-Belgisch consortium samen aan een sterk en verbonden grensoverschrijdend fietsnetwerk, met themaroutes, digitale hulpmiddelen en goede voorzieningen voor fietsers.

Wat willen we bereiken?

Toerisme van de toekomst gericht op kwaliteitstoerisme

Wat gaan we daarvoor doen?

Het huidige kampeerbeleid toekomstbestendig maken

Eind 2026 (17 december 2026) wordt het raadsvoorstel voor het kampeerbeleid ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Na de besluitvorming kan dit project in 2027 als afgerond worden beschouwd.

Positief kritisch nieuwe aanvragen van ondernemers beoordelen (middels o.a. de intaketafel)

Het beoordelen van nieuwe aanvragen van ondernemers verloopt o.a. via de intaketafel. Hier worden casussen positief kritisch en integraal bekeken ten einde kwaliteitstoerisme te bevorderen.

Wat willen we bereiken?

Het stimuleren van een gezond ondernemersklimaat waarin samenwerking centraal staat

Wat gaan we daarvoor doen?

Actief contact onderhouden met ondernemers en een constructieve samenwerking stimuleren

In 2027 wordt actief contact onderhouden met de ondernemers en wordt een constructieve samenwerking, met onder andere de BIZ in de kern Gulpen, gestimuleerd.

Wat willen we bereiken?

Uitdragen en versterken van het Cittaslow gedachtengoed

Wat gaan we daarvoor doen?

Inzetten op een sterke positionering van Cittaslow

Middels campagnes, activiteiten, het Cittaslow-plein op de Hubertusmarkt en andere uitingen wordt de positionering van Cittaslow versterkt.

Deelnemen als partner van Michelin aan de BBB horecabeurs

Het partnercontract dat is gesloten met Michelin loopt af in 2026. Vanaf 2027 zal er opnieuw een afweging gemaakt worden of Gulpen-Wittem partner blijft/wordt van Michelin. In de bezuinigingsvoorstellen is het partnerschap opgenomen als bezuinigingsmaatregel.

Wat willen we bereiken?

Behoud van het landschap middels regionale samenwerking

Wat gaan we daarvoor doen?

In het kader van het programma "grenzeloos Bocagelandschap" is een regionale samenwerking opgezet, die we willen voortzetten en stimuleren in de uitvoering van de doelstellingen

In 2027 blijven de gemeente GW aangesloten bij het Parkbureau Bocageland. Vanuit de Regiodeal, Tranche 4 vindt cofinanciering plaats van de gemeentelijke bijdrage aan het Parkbureau.

Wat willen we bereiken?

Stimulering van landbouwtransitie op het gebied van verduurzaming, korte ketens in de landbouw en reductie van stikstofuitstoot (klimaatmitigatie)

Wat gaan we daarvoor doen?

Ondersteunen van aanvragen voor duurzaamheidsinitiatieven

Onderzoeken of we boeren kunnen betrekken bij ondersteuning in de verduurzaming, middels het project Agro-energy. Daarnaast wordt gewerkt aan het opzetten van een kennisinstituut dat de circulaire economie binnen onze regio gaat stimuleren, waarbij de gehele keten van landbouw tot aan consument betrokken wordt.

Aansluiting zoeken bij de provinciale aanpak & kaders om uitstoot van stikstof te verminderen & de natuur te verbeteren, waarbij versterken van natuurgebieden & het ondersteunen van de landbouwsector in de transitie naar natuur inclusieve landbouw

In 2027 volgen wij de provinciale aanpak en nemen wij deel aan de gebiedsgerichte processen die binnen onze gemeente opgestart worden. Daarnaast begeleiden (en faciliteren) wij agrarische ondernemers die aan de slag gaan met een gebiedsgerichte aanpak.

Wat mag het kosten?

Baten en Lasten Programma 3

	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Bestaand beleid						
Totaal Baten	2.555.997	2.974.161	2.971.598	2.974.106	2.976.687	2.979.342
Lasten						
- Personele lasten	337.736	368.809	385.350	393.170	399.437	404.615
- Materiële lasten	521.469	449.914	430.198	437.665	434.825	434.825
- Kapitaallasten	116.474	116.478	129.316	127.626	125.936	124.245
Totaal Lasten	975.679	935.201	944.864	958.461	960.197	963.685

Baten en Lasten Programma 3

Saldo Bestaand beleid						**2.015.657**
	1.580.318	**2.038.960**	**2.026.734**	**2.015.645**	**2.016.489**	
Nieuw beleid						
Totaal Baten	-	-	-	-	-	-
Lasten						
- Personele lasten	-	-	-	-	-	-
- Materiële lasten	-	-	-	-	-	-
- Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Totaal Lasten	-	-	-	-	-	-
Saldo Nieuw beleid	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Stortingen in reserves	100.000	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	282.411	198.793	215.136	43.938	-	-
Saldo Totaal						**2.015.657**
	1.762.729	**2.237.753**	**2.241.870**	**2.059.583**	**2.016.489**	

Bestaand Beleid	
Baten	
Toeristenbelasting	€ 2.870.421
Forensenbelasting	€ 86.477
Leges (evenementen, week- en jaarmarkten)	€ 14.700
Lasten	
Personele lasten	
Salarissen eigen medewerkers	€ 385.350
Materiële lasten	
Subsidie Visit Zuid-Limburg	€ 134.188
Afwikkeling toeristen- en forensenbelasting BsGW	€ 88.242
Budget bevordering toerisme	€ 59.133
Bijdrage Stichting Limburg Economic Development	€ 42.750

Baten en Lasten Programma 3

Budget jaar- en weekmarkten	€ 39.185
Bijdrage Bedrijven InvesteringsZone	€ 33.000
Dotatie voorziening LEADER	€ 15.000
Overige materiële lasten*1	€ 18.700
Kapitaallasten	
Rente en afschrijving investeringen	€ 129.316

Opmerkingen:

1 o.a. Bijdrage Grensinformatiepunt,
subsidie starterscentrum